

Štev. 6.

Leto 2.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnštvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ

Kaj je to: razredni boj?

Danes beseda: razredni boj učinkuje na vse, ki ne priznavajo učenja Karla Marksa, a žonglirajo med delavstvom z različnimi stanovskimi nacionalnimi in krščanskimi frazami, kakor križ na hudiča.

Razredni boj je tem ljudem nekakšna politična fraza in če se jim tako v praktičnem življenju samo dokazuje kruto resničnost razrednega boja, oni stresajo z glavo in zagotavljajo sebe in druge, da je to le samo politično geslo in fraza.

Hočemo poskusiti, kolikor nam dopušča prostor, iz vsakdanjega življenja pokazati vsem, ki niso ptič noj, ter ne tišče svoje glave v pesek pred nevarnostjo, češ, če so skrili glavo, da jih nihče več ne vidi, da je razredni boj kruta vsakdanja resnica.

V sedanji periodi socialnega razvoja, kjer eksistira delodajalec in delojemalec se pojavlja med obema boj za svoj obstanek in dobiček. Ta perioda se je začela z razpadom skupnosti lastnine in s pojavom privatne svojine. S tem, da je skupna last, kjer ni bilo delodajalcev in delojemalcev nego so delali vsi za enega, eden za vse, prenehala in so si nekateri pri svojih to skupno last za sebe in več, nego sami potrebujejo, a drugi zato niso dobili ničesar, živi pa v grob ne morejo, so morali prodajati svojo telesno in duševno moč, delo onim, ki so to lahko plačali. Tako je pa nastal konflikt interesov.

Vzamimo samo slučaj na železnici. Čisto navaden slučaj, vsakdanji: Železničarju pristaja na leto toliko in toliko dni dopusta. Ko prosi zanj, se mu ne da, češ, da ni namestnika. In on mora delati in pustiti odplavati svoj dopust. Za to, da ne dobi dopusta, kjer bi si odpočil in odahnil, mora delati, a za to delo ne dobi nobenega plačila. Ker dopust, ki mu je določen, je itak plačan. Zato pa, ker se mu ne da dopusta, se ga prisili, da mora tisti čas, ki mu je določen za plačan dopust delati zastoj. Dobiček pa ima — uprava, delodajalec. Železničar se pritožuje, preti... torej se bori. Uprava se brani in mu preti z odpustom, če prelomi njen ukaz. Evo, razredni boj se bije.

Drugi slučaj: Uprava železnice reducira delavce in znižuje premije in plača. Reduciranci in prizadeti na znižanju plač se bore, se organizirajo in se bore organizirani. Sklicujejo protestne shode, če so močni dovolj, zastavkajo. To je razredni boj. Boj za kruh, za eksistenco od strani delavstva, a od strani delodajalcev boj za večji dobiček. Če se k temu boju pridružijo še druge panoge delavstva, recimo rudarji ali kovinarji, ki tokrat niso direktno prizadeti, je to **solidarnost delavstva**. Razred delavstva se je postavil nasproti razredu delodajalcev in bije se boj: **razredni boj**.

Tretji slučaj. Državnim nameščencem so se lani ob času povodnji začeli od plač trgati procenti in se še odtrgavajo sedaj. To je zniževanje plač onim, ki iščejo dela in so se vdinjali, da delajo za plačo in mezdo. Vršili so se protestni shodi. Ali delodajalec — vlada, se ni uklonila. Razredni boj se je bil, ali ker ni bilo pri prizadetih pravega pojma o svojih človeških pravicah, so popustili. To je bila ukinitve razrednega boja, suženjska poslušnost pred delodajalcem, ki je povečal s tem svoj dobiček.

Jack London v svojem znamenitem romanu »Železna petla«, slika razredni boj tako-le:

— Nek mož dela pri cestni železnici.
— Ne imel bi tega dela, če bi ne bilo Kapitala; ga prekine škof.
— Res je, ali priznali boste, da mora Kapital propasti, ako bi ne bilo delavcev, ki zaslužujejo dividende.
Škof prikima.
— Torej: Delavec na cestni železnici daje Delo. Akcionarji dajo Kapital. Z združeno močjo Dela in Kapitala se zasluži denar. Delež Kapitala imenujemo dividende, delež Dela pa mezdo.
Ker pa je vsak povprečen človek egoist in hoče vse sam, nastane konflikt interesov. Delavec, ker je egoist, hoče vse, kar lahko dobi pri delitvi. Kapitalist, ker je egoist, hoče tudi vse, kar lahko pri delitvi pograbi. Ako pa je nečesa toliko in toliko tu, in ako oboja hočeta vse, kar od tega nečesa lahko pograbi, nastane boj. In to je boj med Delom in Kapitalom. In to nepomirljivi boj. Tako dolgo, dokler bomo imeli delavce in kapitaliste, se bomo prepirali o delitvi dobička.
Razredni boj preneha le v brezrazredni družbi.

Torej iz vsega tega je vsakemu, ki malo misli, jasno, da je razredni boj kruta resnica in nobena politična fraza. Kapitalisti to prav dobro poznajo, zato pa je njih organizacija tako krepka, da lahko kljubujejo — posebno v Jugoslaviji — maloštevilnim organizacijam, ki stoje na razrednem stališču. Kapitalisti tudi prav dobro vedo, da si delavstvo ni na jasnem, kaj je to: razredni boj, čeravno živi v njem dan na dan in ga uveljavlja z vsako najmanjšo zahtevo. Kapitalisti zato skrbijo, da bi se delavstvo tega ne zavedalo: Organizacije, ki se na razredni podlagi preganjajo, ali jih pa ne priznavajo in jim ovirajo delovanje. Še več. Največji trik, ki uspeva, vrše s tem, da ustanavljajo po zvestih služabnikih, katere nagajajo, delavske organizacije, ki tuintam govore prav revolucionarno, a v resnici delajo za kapitalizem. To so vse organizacije, ki povdarjajo svoj **stanovski** značaj, ki povdarjajo svoj **nacionalni** značaj, ki povdarjajo svoj **verski** značaj.

Stanovska organizacija, ki ima v svoji organizaciji delojemalce, ki dobe za svoj trud skromno mezdo in one, ki nadzirajo Delo in ga v imenu kapitalistov oddajajo in plačujejo, take organizacije stoje v razrednem boju na strani delodajalcev, torej na strani kapitalističnega razreda. Ker dvema gospodoma služiti ni mogoče. Biti član organizacije in celo njen funkcionar, ki naj bi pomagala v boju za zboljšanje delavstva, in biti zastopnik kapitalizma ob enem, je rezultat ta, da utihne razredni boj in zavladati mir »Burgfrieden«, seve, na škodo delavskega razreda.

Kruh se ne peče iz narodnostnih in verskih čustev. Če ga ni, ta nacionalna in verska čustva ne vzdrže pri življenju človeka. Zato je v razrednem boju samo merodajno kruto dejstvo vsakdanjega življenja, da je nepomirljiv konflikt interesov med Delom in Kapitalom, borba za kruh, borba za življenje.

Zato je vsak, ki delavstvu govori drugače, agent buržuazije in kapitalizma, ki mu za to službo odšteva od časa do časa nagrado, ali v povišanju službe, ali v odlikovanju, ali pa samo z javno pohvalo.

Železničarji, pregledujte svojo vsakdanjo borbo za kruh in si oglejte razredni boj pri samem sebi, ter se strnite v razredno organizacijo.

Pripravljajmo se na vsedelavski zlet.

Povodom II. kongresa »Saveza železničarjev« in III. balkanske konference transportnih delavcev se vrši v Ljubljani vsedelavski zlet.

Vse strokovne, kulturne, zadružne, ženske in športne organizacije pozivljamo, da prično takoj s predpripravami za Vsedelavski zlet. Vložena je prošnja za polovično vožnjo po vseh železniških progah Jugoslavije.

Propagandno gradivo iz Vsedelavski zlet bo v najkrajšem času razposlano vsem podružnicam strokovnih, kulturnih in zadružnih organizacij.

Za enkrat na to veliko prireditev opozarjamo vse delavske organizacije in jih prosimo, naj v času od 4. do 6. junija ne prirejajo drugih prireditev temveč naj se za te dni pripravijo, da v masah pridejo delavci in delavke v Ljubljano.

V delavskem časopisju bomo v sleherni številki v posebni rubriki »Vsedelavski zlet v Ljubljani« objavljali za organizacije, zaupnike in delavstvo važne informacije.

Vodstvo Vsedelavskega zleta je sestavljeno sledeče: **Častno predsedstvo:** sestavljajo ss. Jernejčič, predsednik Strokovne komisije in Kovač predsednik Saveza železničarjev Jugoslavije iz Ljubljane in s. Čobal iz Zagorja.

V odboru Vsedelavskega zleta se nahajajo sledeči sodruzi: Jurij Stan-ko, Ciril Štukelj, Jože Berdajs, Stan-ko Likar. Predsednik odbora pa je s. Jernejčič. Obstojajo že tudi odseki za posamezne prireditve, ki vrše predpriprave.

Nadzorstvo sestavljata po dva delegata vsake centrale in po dva delegata podružnice v Ljubljani.

Blagajnik Vsedelavskega zleta je s. Vinko Vrankar.

Vsi dopisi naj se naslavlajo na: Tajništvo Vsedelavskega zleta v Ljubljani, Gradišče št. 2.

Na delo! Organizirajte za letošnje binkošti pohod v Ljubljano!

Živel vsedelavski zlet!

Po skupščini bolniške blagajne.

Jugoslovanski železničar v svoji drugi letošnji številki ocenjuje oblastno skupščino humanitarnih fondov, ki se je vršila 20. februarja. Stvarno višino te skupščine so po njegovem mnenju kalili samo izpadi pripadnikov internacionale. Iz poročila ogašno čutimo, kako pisec s strankarsko demagogijo sili v ospredje na neprikladnejšem mestu, skupščini humanitarnih fondov. Pristaši pisca so na skupščini bili uzorno dostojni, vsled česar nobeden pametnik ravno na skupščini bili vzorno dostojni, najmanjše strankarske osti. Smatramo, da je ta okolnost dober donos k spoznavanju pisca v njegovih lastnih vrstah.

V celoti zagovarja in odobruje, da ne rečemo hvali centralizem, o čigar kvaliteti so skupščinarji že danes na jasnem; koristolovci seve takšnega spoznanja ne bodo odkrivali. Kdor svoje spoznavanje še vedno opira na osvobojenja pijana l. 1919. do 1921., na kogar poznejša leta niso vplivala, pač lahko računa z izdatno nagrado, če je še ni prejel. Streznjenje je že povsod nastopilo, kamor obetana mamila niso segla.

Poročilo se zaman zaletava v internacionalo, ki s skupščino ni v nikaki zvezi, kajti vsakomur je znano, da so le uspehi ogromnih internacionalnih delavskih organizacij dvignili moralo državnikov in tako posredne države prisilili do socialnih reform današnje stopnje. Mačehovsko bi bili mi oskrbljeni, če bi nam samo »narodni« blaginje delili. Glavno stremiljenje liberalnega nacionalizma je bilo in je še v tem, da državam prepreči udejstvovanje za socialne reforme, zahteve delavstva pa ukroti z fizično silo. Pravična razdelitev produktov dela je liberalcu tuja. Brezčuten za potrebe delavca bi se mogel samo liberalizem z naslodo okoriščati s plovodi dela, v tem ko bi delavec hiral. Takšna prizadevanja smo že na domaćih tleh opazovali in poučeni, da smo jih srečno in dovolj upameno prestali. Hočeš ali nočeš, treba je bilo se tozadevnemu evropskemu diktatu ukloniti. S kako vnmemo pa centralna uprava vrši naloge, ki jih je na verzajskem koncertu prevzela, doživljamo na sebi.

Poročilo kapitalističnega nacionalca se tudi pomanjkljivosti huma-

nitarnih fondov v socialnem pogledu ne dotakne, čeprav je ta slabost centralne uprave bila na skupščini povdarjena, uradno in neuradno.

Da je poročilo v soglasju z moralnimi migljaji, ki so bili iznešeni na skupščini s strani internacionalcev, je razveseljav pojav. Na izraženo nejasnost danes le še dostavljamo, da so bili migljaji glede morale govorjeni na naslov vseh, ki so dolžni za izvrševanje določil skrbeti, torej vladajoči nacionalni kapitalistični krogi, katerim ni mogoče priznavati zadostne samonikle moralne višine radi njihove materialne ideologije. Tem je bil namenjen apel, da se naj v svojem poslovanju poslužijo vsaj krščanske morale, ker si boljše niso do danes izklesali. Zakoni že po sebi ustanavljajo v razredni družbi dovolj neskladnosti, kaj šele, če jih nekateri nemoralni funkcionarji v korist potrebnim in prizadetim ne izvajajo.

Kako odločno so »narodni« proti politiki, dokazujejo v poročilu s tem, da se vsiljujejo kot čuvarji marksizma. Zadeva marksizma je postavljena v poročilu tako, kakor da bi »narodni« znali uvajati marksizem v zveličavni metodi. Hvaležni jim bomo, če nam to metodo (način) kot sprejemljivo odkrijejo. Vsekakor smo pripravljani koristiti iz tega z njimi deliti. Dotlej za nas stoji in velja: nauki, ki so jih znanost, čast in vest velikana v prid ogoljufanega trpina izklesali in kar jih je po razkrinkanju vse vladajoče morale izraženih v marksizmu, še bodo i naprej vsem klevetnim poskusom kljubovali in najmanj še »narodne« preživeli.

Priporočali bi pa, da bi pisec posnel iz marksizma pravo idejo in se tudi v pokretu po njej ravnal.

Skrajno pomotno je poročilo v pogledu rezervnega fonda oblastne hum. ustanove. G. upravnik oblastne uprave je, sledeč duhu kvarnega centralizma, pravilno zatrejal, da oblastna uprava ne more ustanavljati svojega rezervnega fonda. Prvič ni docela samoupravna, za to se vendar pisec poročila šele v svojem zaključku poteguje, drugič je pa delodajalec, železniška uprava s svojimi zakoni prispevki toliko v zaostanku, da še bo za g. centralnega upravnika brzkone ustvarjena nemogočnost u-

5. junija grem v Ljubljano!

